

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

19 ta' Frar 2009 (*)

"Sitt Direttiva tal-VAT – Artikolu 9(2)(e) – Artikolu 9(3)(b) – Tlettax-il Direttiva tal-VAT – Artikolu 2 – Post fejn ji?i pprovdut is-servizz – Servizzi ta' reklamar – Rimbors tal-VAT – Rappre?entant fiskali"

Fil-Kaw?a C?1/08,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Corte suprema di cassazione (l-Italja), permezz ta' de?i?joni tal-20 ta' Settembru 2007, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-2 ta' Jannar 2008, fil-pro?edura

Athesia Druck Srl

vs

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Entrate,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President tal-Awla, J.-N. Cunha Rodrigues, J. Klu?ka, P. Lindh u A. Arabadjiev (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tad-19 ta' Novembru 2008,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Athesia Druck Srl, minn B. Migliucci u T. Kofler, avvocati,
- g?all-Gvern Taljan, minn R. Adam, b?ala a?ent, assistit minn S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn A. Aresu u M. Afonso, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, wara li semg?et lill-Avukat ?enerali, li tinqata' l-kaw?a ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23-62), kif emendata mill-

G?axar Direttiva tal-Kunsill 84/386/KEE, tal-31 ta' Lulju 1984 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 121-121, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressket fil-kuntest ta' kaw?a bejn Athesia Druck Srl (iktar 'il quddiem "Athesia Druck") u l-Ministero dell'Economia e delle Finanze kif ukoll l-Agenzia delle Entrate, rigward stima addizzjonali tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) li ?iet indirizzata lilha matul is-snin 1993 u 1994.

II-kuntest ?uridiku

II-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 Is-seba' premessa tas-Sitt Direttiva tipprovdi kif ?ej:

“billi biex ikun stabbilit il-post minn fejn isiru operazzjonijiet taxxabbi jag?ti lok g?al ?afna konfitti dwar ?urisdizzjoni bejn Stati Membri, partikolarment dwar [...] il-provvista ta' servizzi; billi g?alkemm il-post fejn jing?ataw servizzi g?andu fil-prin?ipju jfisser il-post fejn il-persuna li tag?ti s-servizzi jkollha l-post prin?ipali tan-negoju tag?ha, dak il-post g?andu jfisser li hu l-pajji? tal-persuna li lilha jing?ataw is-servizzi, partikolarment fil-ka? ta' ?erti servizzi mog?tija bejn persuni taxxabbi fejn l-ispejje? tas-servizzi huma mag?duda fil-prezz ta' l-o??etti”.

4 Skont l-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva, meta persuna taxxabbi ta?ixxi f'isimha i?da g?all-benefi??ju ta' persuna o?ra, u tag?mel parti minn provvista ta' servizzi, hija g?andha titqies li tkun r?eviet u pprovdiet dawk is-servizzi hija stess.

5 L-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva jiprovodi:

“1. Il-post minn fejn jing?ata servizz g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negoju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan tan-negoju jew stabbiliment fiss, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti.

2. I?da:

[...]

e) il-post fejn jing?ataw is-servizzi li ?ejjin, meta jsiru g?al konsumaturi stabbiliti barra l-Komunità jew g?al persuni taxxabbi stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?al tal-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negoju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss li lili jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti :

[...]

– servizzi ta' reklamar,

[...]

3. Biex ikunu evitati taxxa doppja, nuqqas ta' tassazzjoni jew id-distorsjoni ta' kompetizzjoni l-Istati Membri jistg?u, fir-rigward tal-provvista ta' servizzi msemmija fil-paragrafu 2 (e) [...] iqisu:

- a) il-post tal-provvista ta' servizzi, li ta?t dan l-Artikolu jkun jinsab fit-territorju tal-pajji?, b?ala li jkun jinsab barra l-Komunità fejn l-u?u effettiv u t-tgawdija tas-servizzi ssir barra l-Komunità ;
- b) il-post tal-provvista tas-servizzi, li ta?t dan l-artikolu jkun jinsab barra l-Komunità, b?ala li jkun

fit-territorju tal-pajji? fejn l-u?u effettiv u t-tgawdija tas-servizzi ssir fit-territorju tal-pajji?.

[...]"

6 L-Artikolu 2 tat-Tlettax-il Direttiva tal-Kunsill 86/560/KEE, tas-17 ta' Novembru 1986, fir-rigward tal-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri li g?andhom x'jaqsmu mat-taxxi ta' ?aqqliq ta' flus - Arran?amenti g?ar-rifond tat-taxxa fuq il-valur mi?jud lil persuni taxxabbli li mhumiex stabbiliti fit-territorju tal-Komunità (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolo 9, Vol. 1, p. 129-130, iktar 'il quddiem it-“Tlettax-il Direttiva”) jipprovo kif ?ej:

“1. Ming?ajr pre?udizzju g?all-Artikoli 3 u 4, kull Stat Membru g?andu jag?ti r-rifond lil kull persuna taxxabbli li mhijiex stabbilita fit-territorju tal-Komunità, bla ?sara g?all-kondizzjonijiet dikjarati hawn ta?t, kull [VAT] imposta fuq servizzi jew proprietà mobbli fornita lilha fit-territorju jew fil-pajji? minn persuni taxxabbli o?ra [...], safejn [...] [dawn is-] servizzi ji?u u?ati g?all-iskopijiet ta' [...] servizzi riferiti fil-punt 1 (b) ta' l-Artikolu 1 ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistg?u jag?tu r-rifondi li hemm referenza g?alihom fil-paragrafu 1 bil-kondizzjoni li terzi Stati jag?tu vanta??i simili rigward taxxi fuq ?aqqliq ta' flus.

3. L-Istati Membri jistg?u je?tie?u l-?atra ta' rappre?entant tat-taxxa.”

II-le?i?lazzjoni nazzjonali

7 Id-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633, tas-26 ta' Ottubru 1972, li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud (suppliment ordinarju tal-GURI Nru 292, tal-11 ta' Novembru 1972), fil-ver?joni applikabblie tieg?u fid-data meta se??ew il-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-“digriet dwar il-VAT”), jittrasponi fid-dritt Taljan id-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva msemmija iktar 'il fuq.

8 L-Artikolu 7 tad-digriet dwar il-VAT jipprovo:

“[...]

Il-provvisti ta' servizzi jitqiesu li twettqu fit-territorju tal-Istat meta jkunu pprovdu minn persuni li g?andhom id-domi?ilju tag?hom fl-imsemmi territorju jew minn persuni residenti f'dan it-territorju u li ma stabbilixxewx id-domi?ilju tag?hom barra mill-pajji?, kif ukoll meta jkunu provvduti minn stabbilimenti fissi fl-Italja ta' persuni domi?iljati jew residenti barra mill-pajji?; filwaqt li ma jitqisux li twettqu fit-territorju tal-Istat meta ji?u pprovdu minn stabbilimenti fissi barra mill-pajji? ta' persuni domi?iljati jew residenti fl-Italja. G?all-finijiet ta' dan l-artikolu, fir-rigward ta' persuni mhux fi?i?i, domi?ilju g?andu jfisser il-post fejn jinsab is-sede legali u g?al residenza g?andha tfisser, il-post fejn jinsab is-sede reali.

B'deroga mill-paragrafu pre?edenti:

[...]

d) [...] is-servizzi ta' reklamar [...] kif ukoll is-servizzi ta' medjazzjoni inerenti g?as-servizzi msemmija iktar 'il fuq u dawk inerenti g?all-obbligu li ma ji?ux e?er?itati, jitqiesu li jkunu twettqu fit-territorju tal-Istat meta jkunu pprovdu lil persuni li g?andhom id-domi?ilju tag?hom fl-imsemmi territorju jew lil persuni li huma residenti f'dan it-territorju u li ma stabbilixxewx id-domi?ilju tag?hom barra mill-pajji?, kif ukoll meta dawn jkunu pprovdu lil stabbilimenti fissi fl-Italja ta' persuni domi?iljati jew residenti barra mill-pajji?, ?lief jekk ji?u u?ati barra mill-Komunità Ekonomika Ewropea;

e) il-provvista ta' servizzi msemmija fil-punt pre?edenti pprovduti lil persuni domi?iljati jew residenti fi Stati Membri o?ra tal-Komunità Ekonomika Ewropea jitqiesu li jkunu twettqu fit-territorju tal-Istat meta d-destinatarju tas-servizzi mhuwiex su??ett g?at-taxxa fl-Istat fejn g?andu d-domi?ilju jew ir-residenza tieg?u;

f) il-provvista ta' servizzi msemmija iktar 'il fuq [ta?t il-punt] (e), [...] ipprovdu li persuni domi?iljati u residenti barra mill-Komunità Ekonomika Ewropea [...] jitqiesu li jkunu twettqu fit-territorju tal-Istat meta jntu?aw f'dan it-territorju, dawn is-servizzi, jekk ji?u pprovduti minn persuni domi?iljati jew residenti fl-Italja lil persuni domi?iljati jew residenti barra mill-Komunità Ekonomika Ewropea, jitqiesu li jkunu twettqu fit-territorju tal-Istat meta jntu?aw fl-Italja jew fi Stat Membru ie?or tal-Komunità."

9 Skont I-Artikolu 17 tad-digriet dwar il-VAT:

"Il-persuni li jwettqu kunsinni ta' o??etti u provvisti ta' servizzi taxxabbi huma su??etti g?at-taxxa; dawn il-persuni g?andhom i?allsu din it-taxxa lit-Te?or [...]

L-obbligi u d-drittijiet li jirri?ultaw mill-applikazzjoni tad-digriet pre?enti fir-rigward ta' tran?azzjonijiet imwettqa fit-territorju tal-Istat minn jew lil persuni li mhumiekk stabbiliti fl-Italja u li m'g?andhomx stabbilimentiss f'dan it-territorju jistg?u ji?u e?er?itati jew imwettqa, skont il-metodi ordinarji, minn rappre?entant stabbilit fit-territorju tal-Istat [...], li g?andu jkun su??ett *in solidum* mal-persuna rappre?entata g?all-obbligi li jirri?ultaw mill-applikazzjoni tad-digriet pre?enti. [...]

Fin-nuqqas ta' rappre?entant ma?tur skont il-subparagrafu pre?edenti, l-obbligi relatati [...] mal-provvisti ta' servizzi mwettqa fit-territorju tal-Istat minn persuni stabbiliti barra mill-pajji?, kif ukoll l-obbligi relatati mal-provvisti ta' servizzi msemmija fl-Artikolu 3(2), ipprovdu li persuni stabbiliti barra mill-pajji? lil persuni stabbiliti fl-Istat, g?andhom jitwettqu mill-fornituri jew mix-xerrejja li [...] ju?aw is-servizzi fil-kuntest ta' operat ta' negozju, ta' e?er?izzju ta' seng?a jew ta' professjoni. [...]

Id-dispo?izzjonijiet tat-tieni u tat-tielet subparagrafi ma japplikawx g?at-tran?azzjonijiet imwettqa minn jew lil stabbilimenti fissi fl-Italja ta' persuni li jirrisjedu barra mill-pajji?."

10 L-Artikolu 38b tad-digriet dwar il-VAT, min-na?a tieg?u, essenzjalment jirrepeti d-dispo?izzjonijiet tat-Tlettax-il Direttiva.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

11 Matul is-snin 1993 u 1994, il-kumpannija rregolata mid-dritt Awstrijak Athesia Advertising GmbH (iktar 'il quddiem "Athesia Advertising"), stabbilita f'Innsbruck (l-Awstrija) u li kienet topeta a?enjija ta' reklamar, xtrat, f'isimha stess u g?an-nom tal-klijienti Awstrija?i u ?ermani?i, spazju g?ar-reklamar minn mezzi tax-xandir Taljani (gazzetti, rivisti, radju u televi?joni), filwaqt li kienet topeta mill-Awstrija, ming?ajr ma kellha stabbilimentiss fl-Italja. Madankollu, Athesia Advertising kellha sussidjarja Taljana, Athesia Druck, stabbilita fi Bressanone (l-Italja), ma?tura minnha b?ala rappre?entanta fiskali tag?ha skont I-Artikolu 17 tad-digriet dwar il-VAT.

12 Il-fatturazzjoni tas-servizzi ta' reklamar inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet su??etta g?all-VAT. Il-kontijiet in?ar?u kemm f'isem il-kumpanniji Athesia Advertising kif ukoll f'isem Athesia Druck. Sussegwentement, Athesia Advertising ipprovdi, skont il-ka?, is-servizzi tag?ha lil klijenti tag?ha. Peress li l-VAT ?iet im?alla fl-Italja, Athesia Druck talbet rimbors ta' din it-taxxa mill-awtoritajiet fiskali Taljani, skont it-Tlettax-il Direttiva.

13 FI-1999, l-Ufficio IVA di Bolzano [uffi??ju tal-VAT ta' Bolzano (l-Italja)] bag?at lil Athesia Druck a??ustament tal-VAT relatat ma' dikjarazzjonijiet ta' taxxa ppre?entati minn din il-

kumpannija g?as-snin 1993 u 1994, b?ala r-rapre?entanta fiskali ta' Athesia Advertising, min?abba, kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, nuqqas ta' fatturazzjoni tas-servizzi ta' reklamar iprovduti lill-klijenti Awstria?i u ?ermani?i ta' Athesia Advertising. Huwa g?alhekk indirettament li tqajmet il-kwistjoni tal-post fejn ji?u pprovduti l-imsemmija servizzi.

14 Mal-a??ustament tal-VAT ?iet imposta multa.

15 Athesia Druck ikkонтestat l-a??ustamenti inkwistjoni quddiem il-Commissione tributaria di primo grado di Bolzano li, permezz ta' de?i?joni jiet tal-11 ta' April u l-11 ta' Ottubru 2000, ?a?det ir-rikorsi ppre?entati min din il-kumpannija sa fejn kieni jirrigwardaw il-VAT, i?da laqg?ethom sa fejn kieni jikkon?ernaw il-multa, li fir-rigward tag?ha ?ie de?i? li Athesia Druck ma kellhiex t?allasha.

16 Fl-appell, il-Commissione tributaria di secondo grado di Bolzano, permezz tad-de?i?joni tas-17 ta' Di?embru 2004, ?a?det kemm ir-rikorsi ta' Athesia Druck dwar id-drittijiet tal-VAT li kellha kif ukoll l-appelli in?identali tal-Ufficio IVA di Bolzano.

17 Athesia Druck ippre?entat appell minn din id-de?i?joni quddiem il-Corte suprema di cassazione, il-qorti tar-rinviju.

18 Il-Corte suprema di cassazione dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel id-domanda preliminari li ?ejja lill-Qorti tal-?ustizzja:

“G?all-finijiet tal-VAT, liema huwa, skont l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva [...], il-post fejn ?ie pprovdut is-servizz ta' reklamar, iprovdut minn persuna stabbilit fit-territorju ta' Stat Membri tal-Komunità Ewropea lil destinatarju stabbilit barra mill-Komunità, i?da li g?andu rappre?entant fiskali fit-territorju ta' Stat Membru? B'mod partikolari, dan il-post huwa l-post fejn huwa stabbilit id-destinatarju tar-reklam, il-post fejn hija stabbilita s-sede tal-kumpannija li tirrappre?enta l-kumpannija stabbilita barra mill-Komunità fil-qasam fiskali fl-Italja, il-post fejn hija stabbilita s-sede tal-kumpannija barra mill-Komunità li talbet is-servizz ta' reklamar jew il-post fejn huwa stabbilit il-klijent tal-kumpannija stabbilita barra mill-Komunità?”

Fuq id-domanda preliminari

19 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi kif g?andu ji?i determinat il-post fejn ?ew iprovduti s-servizzi ta' reklamar, skont l-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva, f'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, fejn il-fornitur tas-servizzi huwa stabbilit fi Stat Membru, filwaqt li d-destinatarju tas-servizzi, stabbilit fi Stat Membru terz, g?alkemm g?andu rappre?entant fiskali fl-imsemmi Stat Membru, kultant huwa d-destinatarju finali, ji?ifieri, ix-xandar, u kultant id-destinatarju intermedjarju, li jiprovdi huwa stess is-servizzi lill-klijenti tieg?u, ji?ifieri lix-xandara.

Kunsiderazzjonijiet preliminari

20 G?andu jitfakkli li l-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva jinkludi regoli li jiddeterminaw il-post ta' tassazzjoni tal-provvista ta' servizzi. Filwaqt li l-Artikolu 9(1) jistipula regola ?enerali dwar dan is-su??ett, l-Artikolu 9(2) jelenka serje ta' postijiet spe?ifi?i. L-g?an ta' dawn id-dispo?izzjonijiet huwa li ji?u evitati, minn na?a, kunflitti ta' ?urisdizzjoni li jistg?u jwasslu g?al taxxa doppja u, min-na?a l-o?ra, li jkun hemm nuqqas ta' tassazzjoni ta' d?ul (sentenzi tal-4 ta' Lulju 1985, Berkholz, 168/84, ?abra p. 2251, punt 14; tas-26 ta' Settembru 1996, Dudda, C?327/94, ?abra p. I?4595, punt 20 u tas-6 ta' Novembru 2008, Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, C-291/07, ?abra p. I-8255, punt 24).

21 Is-servizzi ta' reklamar, imsemmija fit-tieni in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, jid?lu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-postijiet spe?ifi?i.

Fuq id-determinazzjoni tal-post fejn ?ew ipprovdu s-servizzi ta' reklamar skont I-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva

22 Mill-kliem stess tat-tieni in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li l-post fejn ?ew ipprovdu s-servizzi ta' reklamar mog?tja lil destinatarji stabiliti barra l-Komunità jew lil persuni taxxabbi stabiliti fil-Komunità i?da barra mill-pajji? tal-fornitur g?andu jkun il-post fejn id-destinatarju jkun stabbilixxa s-sede tal-attività ekonomika tieg?u jew stabbiliment fiss, li ?ie pprovdut lili s-servizz jew, fin-nuqqas ta' dan, il-post fejn huwa domi?iljat jew fejn huwa abitwalment residenti.

23 Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, it-tieni in?i? tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma japplikax biss g?al servizzi ta' reklamar iprovdu direttament u fatturati mill-fornitur tas-servizzi lil xandar su??ett g?at-taxxa, i?da wkoll g?al servizzi pprovdut indirettament lil xandar u fatturati lil terz li, min-na?a tieg?u, jiffatturahom mill-?did lix-xandar (sentenzi tal-15 ta' Marzu 2001, SPI, C-108/00, ?abra p. I-2361, punt 22, u tal-5 ta' ?unju 2003, Design Concept, C-438/01, ?abra p. I?5617, punt 17).

24 Isegwi li n-natura indiretta tas-servizzi, li tirri?ulta mill-fatt li ?ew iprovdu u fatturati mill-ewwel fornitur lil impri?a, li min-na?a tag?ha g?andha tippordi s-servizzi ta' reklamar, qabel ma jkunu ffatturati minn din tal-a??ar lix-xandar, ma tipprekludix l-applikazzjoni tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva (sentenza Design Concept, i??itata iktar 'il fuq, punt 18).

25 Il-Qorti tal-?ustizzja espressament indikat li, skont I-Artikolu 9(1) u (2), id-determinazzjoni tal-post fejn ?ew iprovdu s-servizzi tiddependi biss minn dak fejn huma stabiliti l-fornitur u d-destinatarju tas-servizzi inkwistjoni, u dan l-artikolu b'ebda mod ma jimplika li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni t-tran?azzjonijiet li twettqu wara l-ewwel provvista ta' servizzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Design Concept, i??itata iktar 'il fuq, punt 26).

26 G?alhekk, fil-ka? ta' provvisti ta' servizzi indiretti, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jimplikaw l-ewwel fornitur tas-servizzi, destinatarju intermedjarju u xandar li jir?ievi s-servizzi ming?and id-destinatarju intermedjarju, it-tran?azzjoni tal-provvista ta' servizzi pprovdu mill-ewwel fornitur lil destinatarju intermedjarju g?andha ti?i e?aminata separatament, sabiex ji?i ddeterminat il-post ta' tassazzjoni ta' din it-tran?azzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Design Concept, i??itata iktar 'il fuq, punt 28).

27 G?aldaqstant, g?andu ji?i kkunsidrat li, fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, meta d-destinatarju tas-servizzi jkun stabiliti barra mit-territorju tal-Komunità, il-post fejn ?ew iprovdu s-servizzi huwa, b?ala prin?ipju, skont I-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, dak il-post fejn tinsab is-sede tal-imsemmi destinatarju, ming?ajr ma jkun ne?essarju li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-fatt li d-destinatarju mhuwiex ne?essarjament ix-xandar finali.

Fuq id-determinazzjoni tal-post fejn ji?u pprovduti s-servizzi ta' reklamar skont I-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva

28 Permezz ta' deroga mir-regola stabbilita fil-punt pre?edenti ta' din is-sentenza, I-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva jippermetti lil Stat Membru, sabiex jevita ka?ijiet ta' nuqqas ta' tassazzjoni fir-rigward tal-provvisti ta' servizzi msemmija fl-Artikolu 9(2)(e) ta' din id-direttiva, li jikkunsidra l-post fejn ?ew ipprovdu s-servizzi li, skont dan l-artikolu, jinsab barra mill-Komunità, b?allikieku kien jinsab fit-territorju tal-pajji? matul l-u?u effettiv u t-tgawdija tas-servizzi fit-territorju tal-pajji?.

29 G?andu ji?i ppre?i?at li l-pajji? li fit-territorju tieg?u jsiru l-u?u effettiv u t-tgawdija tas-servizzi, skont l-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva huwa, fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, dak il-pajji? li minnu jixxandru r-reklami.

30 Fil-fatt, indipendentement mill-fatt li d-destinatarji ta' dawn is-servizzi jistg?u jkunu mxerrda mad-dinja kollha, huwa minnu li l-mezzi tax-xandir Taljani jxandru primarjament mill-Italja.

31 G?alhekk, l-u?u effettiv u t-tgawdija tar-reklami g?andhom ji?u kkunsidrati, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, b?ala li jsiru primarjament fl-Italja.

32 Minn dan jirri?ulta li, fil-ka? ta' implementazzjoni tal-possibbiltà pprovduta minn din id-dispo?izzjoni u f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-awtoritajiet fiskali tal-Istat Membru kkon?ernat g?andhom iqisu, skont id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 9(1) u (2) tas-Sitt Direttiva, li s-servizzi ta' reklamar ipprovdu mill-fornitur lid-destinatarju, finali jew intermedjarju, ikunu twettqu fit-territorju tal-Istat u taxxabbi b?ala tali, i?da m'g?andhomx iqisu b?ala taxxabbi dawk ipprovdu minn destinatarju intermedjarju, stabbilit barra mill-Komunità, lill-klijenti tieg?u stess.

33 Provvista ta' servizzi li, skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva, issir barra mill-Komunità (pre?enza ta' sede rre?istrat fi Stat terz u nuqqas ta' stabbiliment fiss fi Stat Membru) u li mhijiex imsemmija fl-Artikolu 9(2)(e) ma tistax tkun is-su??ett ta' deroga prevista fl-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva.

Fuq l-effett li g?andu l-kun?ett ta' rappre?entant fiskali fuq id-determinazzjoni tal-post fejn ?ew ipprovdu s-servizzi ta' reklamar

34 G?andu ji?i enfasizzat li l-?atra ta' rappre?entant fiskali, kif imsemmija, b'mod partikolari, fl-Artikolu 2(3) tat-Tlettax-il Direttiva u fl-Artikolu 17 tad-digriet dwar il-VAT tibqa', fiha nfisha, ming?ajr effett fuq in-natura taxxabbi jew le tas-servizzi me?uda jew imwettqa mill-persuna rappre?entata, peress li l-mekkani?mu tar-rappre?entanza g?andu biss b?ala g?an li jippermetti lill-awtoritajiet fiskali jkollhom interlokutur nazzjonali fil-ka? fejn il-persuna taxxabbi hija stabbilita barra mill-pajji?.

35 Madankollu, dan huwa differenti fil-ka? ta' rappre?entant fiskali li je?er?ita rwol ekonomiku fis-servizzi inkwistjoni, i?da huwa min?abba dan ir-rwol u mhux min?abba l-kwalità tieg?u ta' rappre?entant fiskali li t-tran?azzjonijiet li huwa jwettaq huma taxxabbi.

36 Madankollu, kemm mill-atti kif ukoll mid-dikjarazzjonijiet mag?mula mill-Gvern Taljan matul is-seduta jirri?ulta li, fil-kaw?a prin?ipali, Athesia Druck ma kellha ebda rwol ekonomiku fis-servizzi inkwistjoni u g?alhekk ma tistax titqies li hija intermedjarju fis-sens tal-Artikolu 6(4) tas-Sitt Direttiva.

Fuq l-effett li g?andha d-determinazzjoni tal-post fejn ji?u pprovduti s-servizzi ta' reklamar fuq id-dritt g?ar-imbors tal-VAT

37 G?andu ji?i ppre?i?at li n-natura taxxabbi tal-provvista fis-sens tal-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva ma tipprekludix id-dritt tal-persuna taxxabbi li titlob rimbors tal-VAT meta hija tissodisfa l-

kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 2 tat-Tlettax-il Direttiva.

38 Fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li:

- fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, meta d-destinatarju tas-servizzi jkun stabbilit barra mit-territorju tal-Komunità, il-post fejn huwa pprovdut is-servizz huwa, b?ala prin?ipju, skont l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, dak il-post fejn tinsab is-sede tad-destinatarju. Madankollu, l-Istati Membri jistg?u jirrikorru g?all-possibbiltà prevista fl-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva, billi jistabbilixxu l-post tal-provvista ta' servizzi inkwistjoni, b' deroga mill-imsemmi prin?ipju, fit-territorju tal-Istat Membru kkong?ernat;
- jekk isir rikors g?al din il-possibbiltà prevista fl-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva, servizz ta' reklamar li jsir minn fornitur stabbilit fil-Komunità g?all-benefi??ju ta' destinatarju stabbilit fi Stat terz, kemm jekk dan id-destinatarju huwa d-destinatarju finali jew destinatarju intermedjarju, jitqies li twettaq fil-Komunità, bil-kundizzjoni li l-u?u effettiv u t-tgawdija, fis-sens tal-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva, ise?? fit-territorju tal-Istat Membru kkong?ernat. Dan huwa l-ka?, fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, meta r-reklami li huma s-su??ett tal-provvista jixxandru mill-Istat Membru kkong?ernat;
- l-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva ma jistax iwassal g?at-tassazzjoni tas-servizzi ta' reklamar imwettqa minn fornitur ta' servizzi stabbilit barra mill-Komunità lill-klijenti tieg?u stess, minkejja li dan il-fornitur ta' servizzi kien destinatarju intermedjarju min?abba provvista ta' servizzi pre?edenti, peress li tali provvista ma tid?olx fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 9(2)(e) ta' din id-direttiva u, b'mod iktar ?enerali, tal-Artikolu 9 tal-imsemmija direttiva fl-intier tag?ha, dispo?izzjonijiet li jirreferi espli?itament g?alihom l-Artikolu 9(3)(b) tal-istess Direttiva;
- in-natura taxxabbi tal-provvista skont l-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva ma tipprekludix id-dritt tal-persuna taxxabbi li titlob rimbors tal-VAT meta hija tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 2 tat-Tlettax-il Direttiva, u
- il-?atra ta' rappre?entant fiskali tibqa', fiha nfisha, ming?ajr effett fuq in-natura taxxabbi jew le tas-servizzi me?uda jew mog?tija mill-persuna rrappre?entata.

Fuq l-ispejje?

39 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissioni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

Fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, meta d-destinatarju tas-servizzi jkun stabbilit barra mit-territorju tal-Komunità Ewropea, il-post fejn huwa pprovdut is-servizz huwa, b?ala prin?ipju, skont l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, dak il-post fejn jinsab is-sede tad-destinatarju. Madankollu, l-Istati Membri jistg?u jirrikorru g?all-possibbiltà prevista fl-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, billi jistabbilixxu l-post tal-provvista ta' servizzi inkwistjoni, b' deroga mill-imsemmi prin?ipju, fit-territorju tal-Istat Membru kkong?ernat.

Jekk isir rikors g?all-possibbiltà prevista fl-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, servizz ta' reklamar li jsir minn fornitur stabbilit fil-Komunità Ewropea g?all-benefi??ju ta' destinatarju stabbilit fi Stat terz, kemm jekk dan id-destinatarju huwa d-

destinatarju finali jew destinatarju intermedjarju, jitqies li twettaq fil-Komunità Ewropea, bil-kundizzjoni li l-u?u effettiv u t-tgawdija, fis-sens tal-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, ise?? fit-territorju tal-Istat Membru kkon?ernat. Dan huwa l-ka?, fil-qasam tas-servizzi ta' reklamar, meta r-reklami li huma s-su??ett tal-provvista jixxandru mill-Istat Membru kkon?ernat.

L-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, ma jistax iwassal g?at-tassazzjoni tas-servizzi ta' reklamar imwettqa minn fornitur ta' servizzi stabbilit barra mill-Komunità Ewropea lill-klijenti tieg?u stess, minkejja li dan il-fornitur ta' servizzi kien destinatarju intermedjarju min?abba provvista ta' servizzi pre?edenti, peress li tali provvista ma tid?olx fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, u, b'mod iktar ?enerali, tal-Artikolu 9 tal-imsemmija direttiva fl-intier tag?ha, dispo?izzjonijiet li jirreferi espli?itament g?alihom l-Artikolu 9(3)(b) tal-istess Direttiva.

In-natura taxxabqli tal-provvista skont l-Artikolu 9(3)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388, kif emendata, ma tipprekludix id-dritt tal-persuna taxxabqli li titlob rimbors tat-taxxa fuq il-valur mi?jud meta hija tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 2 tat-Tlettax-il Direttiva tal-Kunsill 86/560/KEE, tas-17 ta' Novembru 1986, fir-rigward tal-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri li g?andhom x'jaqsmu mat-taxxi ta' ?aqliq ta' flus - Arran?amenti g?ar-rifond tat-taxxa fuq il-valur mi?jud lil persuni taxxabqli li mhumiex stabbiliti fit-territorju tal-Komunità.

Il-?atra ta' rappre?entant fiskali tibqa', fiha nfisha, ming?ajr effett fuq in-natura taxxabqli jew le tas-servizzi me?uda jew mog?tija mill-persuna rrappre?entata.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.